

Arnasguneak

Egungo egoera eta aurrera begirako
erronkak

Tolosan, ekainaren 12an

Edukia

- 1 Zer dira arnasguneak
- 2 Arnasguneen garrantzia
- 3 Arnasguneen bilakaera
- 4 Arnasguneen erronkak

Arnasguneak

Definizioak

Joshua fishman

1991: "Physical breathing space, demographically concentrated space where Xish can be on its own turf, predominant and unharassed".

Mikel Zabide

2001: Demografikoki euskal hiztun asko biltzen dituzten gunek, non euskara modu naturalean transmititzen den, eta bertako herritarrentzat beraien bizimodua euskaraz egitea gauza normala den.

UEMA

Udalerri euskaldunetatik arnasguneetara.

Definizio kualitatiboa

- Eguneroko mintzajardunean euskara nagusi.
- Gune soziogeografikoak.
- Harremanak nagusiki euskaraz.
- Belaunaldiz belaunaldiko transmisioa.
- Euskaraz mintzatzea: arau soziala.
- Transmisioa sozial eta komunitarioa.
- Euskara gaitasuna hobetzeko leku.

Definizio kuantitatiboa

UDALERRI EUSKALDUNAK

Ezagutza >%70

ARNASGUNEAK

Ezagutza > %70
eta
Erabilera (etxekoa + kalekoa) /2

E < 40	40 > E < 60	60 > E < 80	E > 80
Gaztelera nagusi den Udalerrri euskaldunak	Nagusitasunik gabeko udalerri euskaldunak	ARNASGUNE ERASANAK	ARNASGUNE BETEAK

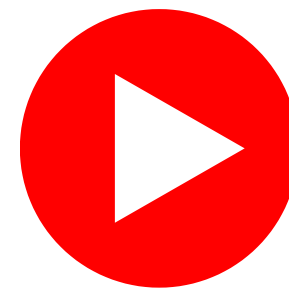
Garrantzia

1. Erdarek bere lekua izanik ere, gutxitua den euskara nagusi da gune horietan.
2. Haur-gazte-helduen katean, euskara>erdara mintzaldaketarik ez da luze-zabal gertatzen.
3. Belaunaldiz belaunaldiko transmisioa eta gizarte transmisioa segurtaturik daude.

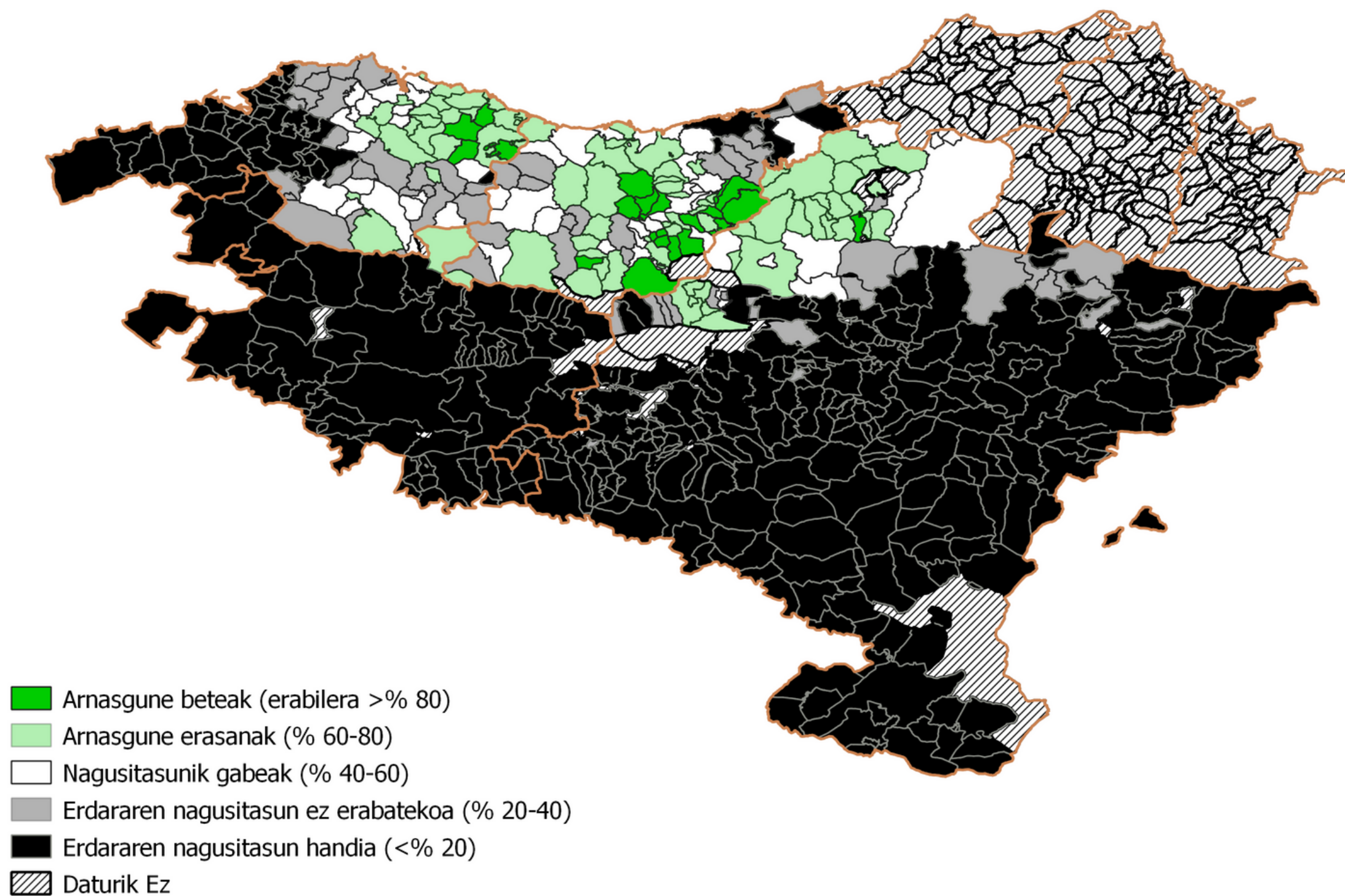
Garrantzia

3. Euskara nagusitasuneko hiztunak: hizkuntza berrikuntza.
4. Arnasguneetako euskaldunak kanpora doazenean, euskara eramale indartsuak dira.
5. Kultur sorkuntzarako kabia.
6. Osasun-egoera onetik hurbilago: hizkuntza normalizazio ikuspegitik eredu dira.

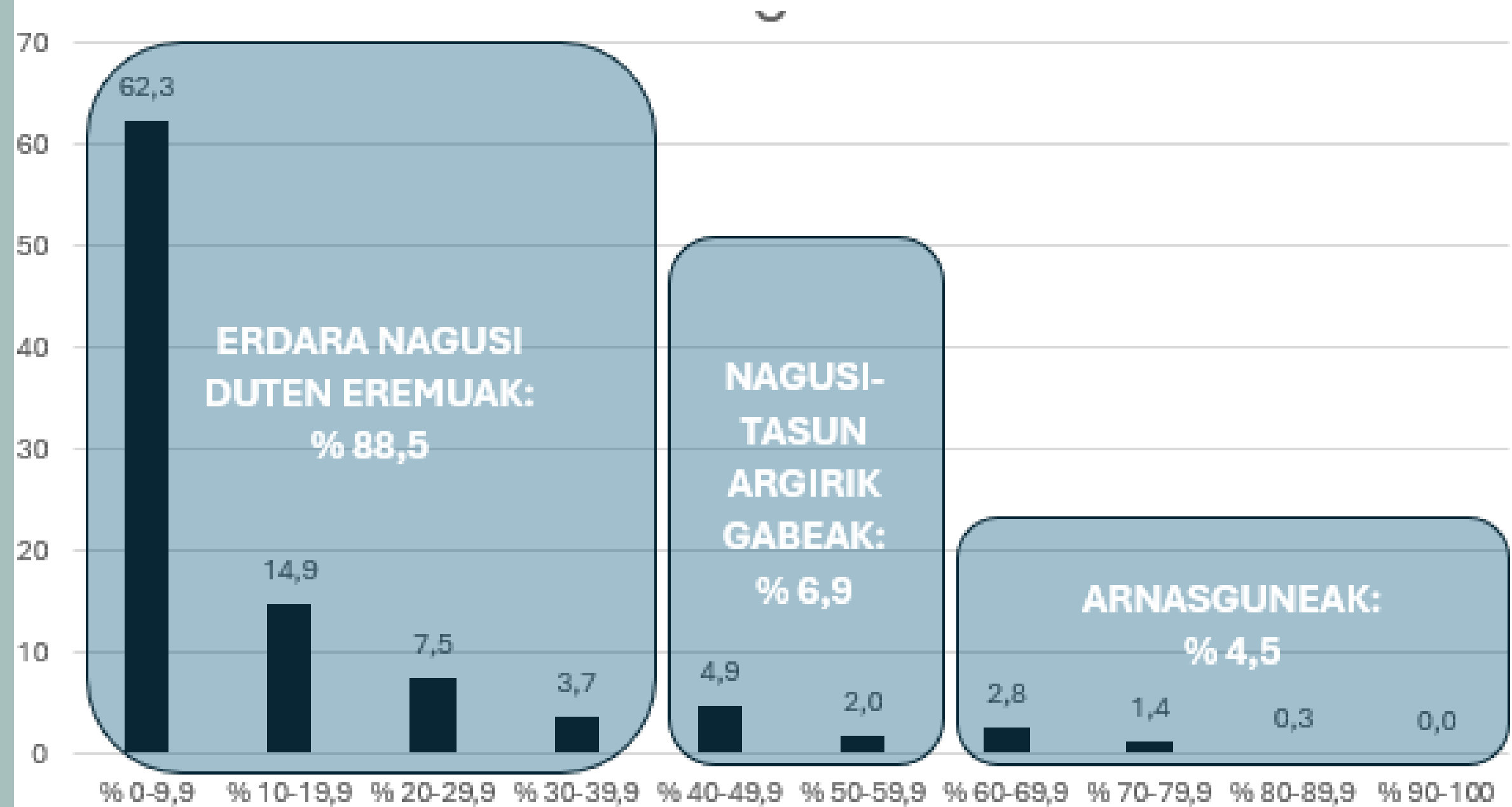
Mikel Zalbide 2017: *"Ahuldutako hiztun-taldea indarberritu liteke, hildakoa ez. Hildakoa biziberritu egin liteke gehienik, ez indarberritu. Hiztunen eguneroko mintzajardun arruntean hilik dagoena biziberritzea askoz lan zailagoa da, ahulduta dagoena indarberritzea baino".*

Lurralde nagusitasuna

Lurralde nagusitasuna

GRAFIKOA: Hitzunen banaketa, bizi diren udalerriko erabilera sintetikoaren arabera. Hego Euskal Herria. 2021

Lurralde nagusitasuna

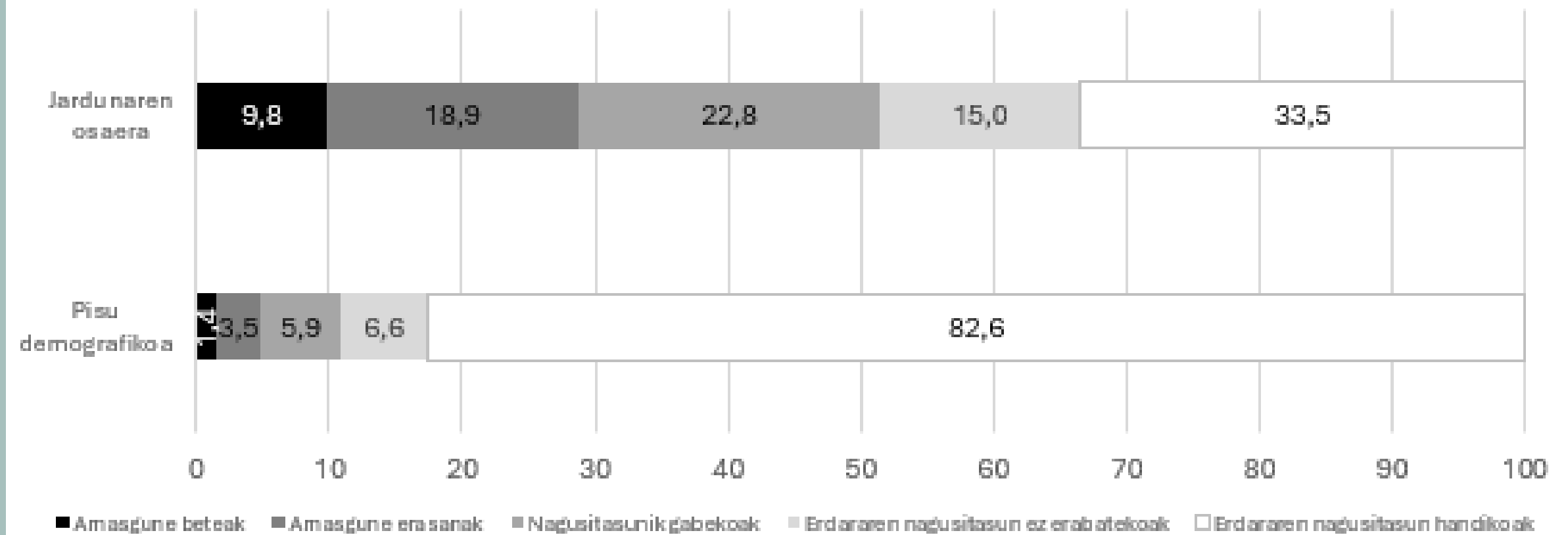
6. taula: Udalerrien eta biztanleriaren kopurua, erabilera sintetikoaren arabera nagusitasun-eremuetan. Hego Euskal Herria. 2021.

Eremua	Udalerriak		Biztanleak	
	Kopurua	%	Kopurua	%
Arnasgune beteak	21	4,0	8.444	0,3
Arnasgune erasanak	75	14,3	118.212	4,2
Nagusitasun argirik gabeak	52	9,9	197.020	7,0
Erdararen nagusitasun ez-erabatekoak	61	11,7	315.233	11,2
Erdararen nagusitasun handikoak	314	60,0	2.175.669	77,3
GUZTIAK	523	100,0	2.814.578	100,0

Iturria: Inkesta Soziolinguistikoa eta Biztanleriaren eta etxebizitzaren zentsuak. Egileek landua.

Lurralde nagusitasuna

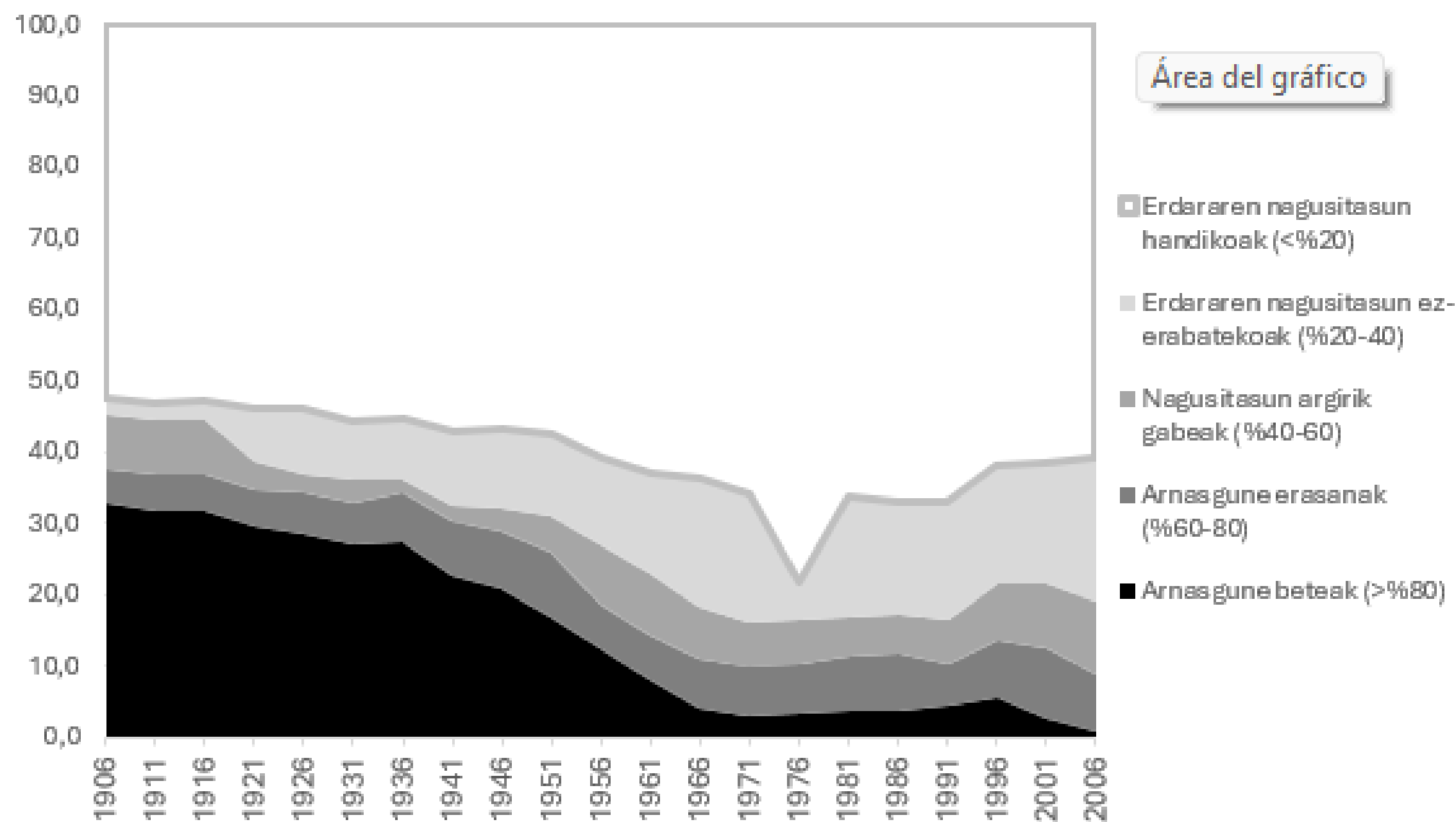
42. grafikoa: Hitzunen banaketa eta kaleko jardunaren osaera, nagusitasun-eremuen arabera. Hego Euskal Herria. 2021.

Iturria: Hitzkuntzen Erabileraren Kale Neurketa (Soziolinguistika Klusterra). Egileek landua.

Arnasguneen bilakaera

43. grafikoa: Nagusitasun-eremuen bilakaera, garai bakoitzeko nagusitasun-eremuak lehen hizkuntza euskara zuten umeen arabera sortuta. Hego Euskal Herria. 1906-2006.

Iturria: Biztanleriaren eta etxebizitzaren zentsuak (Eustat-Nastat). Egileek landua.

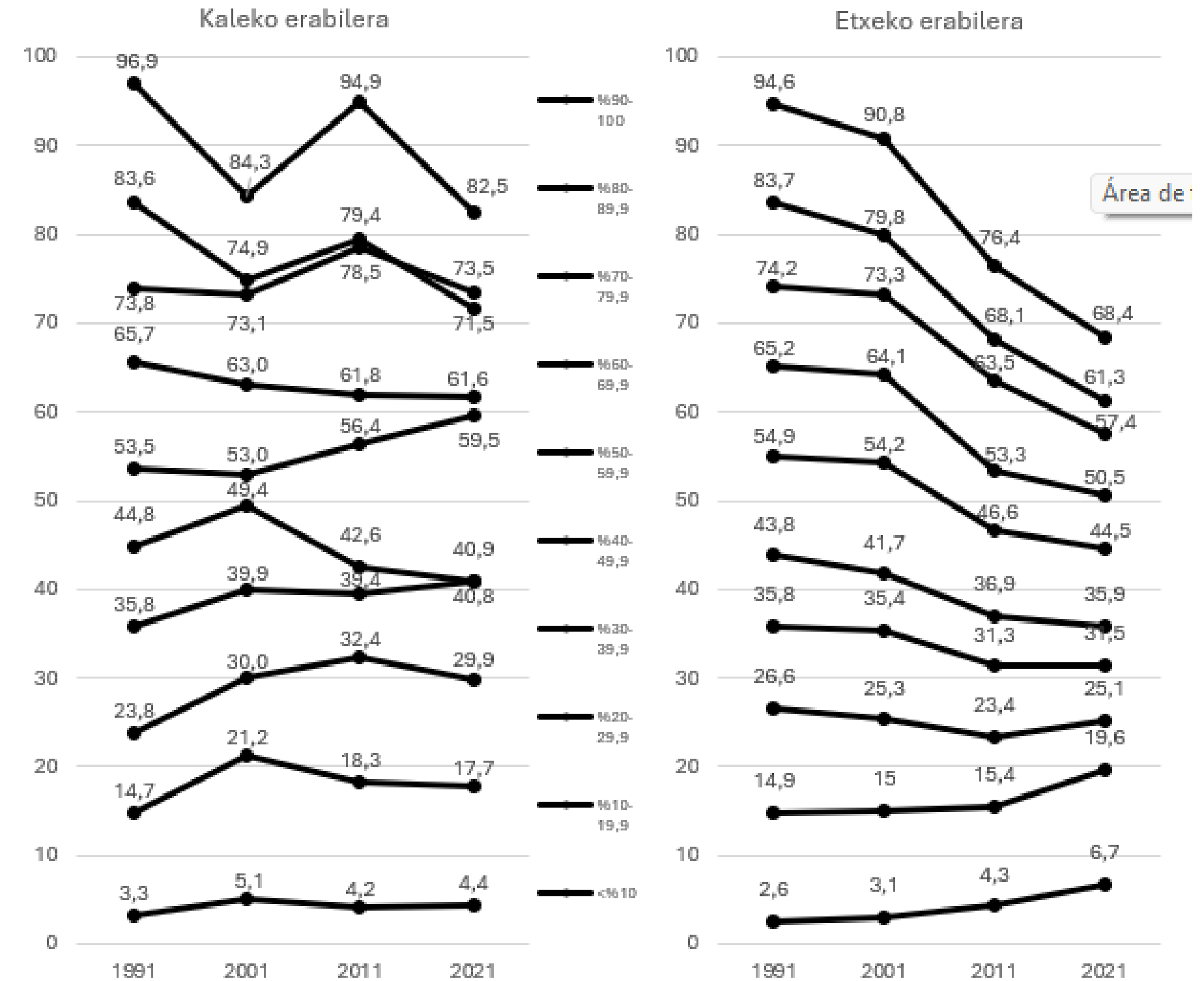
Arnasguneen bilakaera

1

	1991 kopurua	2021 kopurua	2036 kopurua
Arnasgune beteak (%80-100)	71.788	1.074	-
Arnasgune erasanak (%60-80)	113.734	82.791	7.267
Nagusitasunik gabekoak (%40-60)	201.883	245.374	267.699
Erdaren nagusitasun ez erabatekoa (%20-40)	222.102	571.201	687.701
Erdararen nagusitasun handia (<%20)	1.977.307	1.916.965	2.016.038
GUZTIAK	2.586.806	2.817.405	2.978.705

Arnasguneen bilakaera

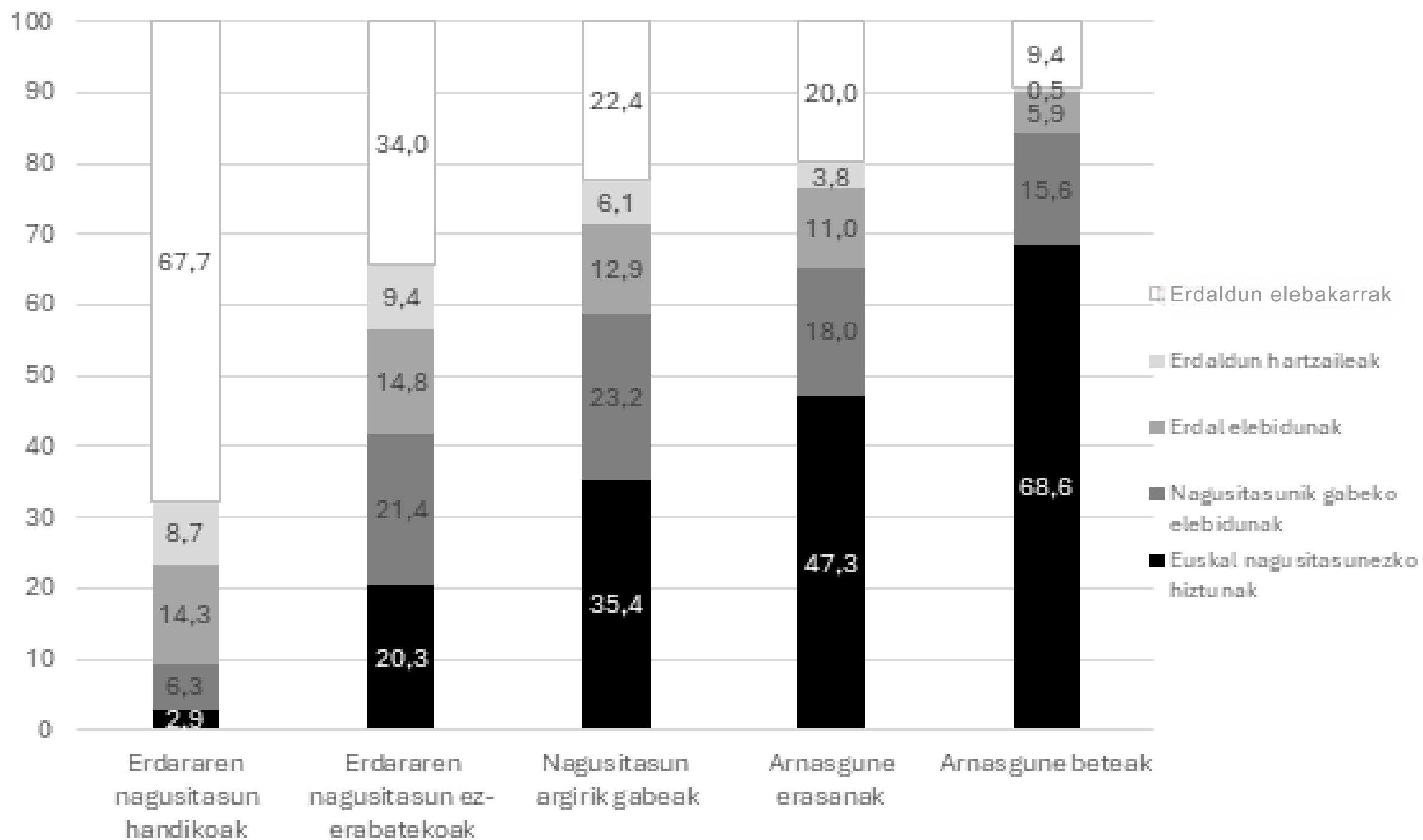
44. grafikoa: Kaleko eta etxeko erabileraren euskarak duen batez besteko pisua, udalerriko erabileraren 1991ko multzokatzearen arabera. Hego Euskal Herria. 1991-2021.

Iturria: Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa (Soziolinguistika Klusterra) eta Biztanleriaren eta etxebizitzaren zentsuak (Eustat-Nastat). Egileek landua.

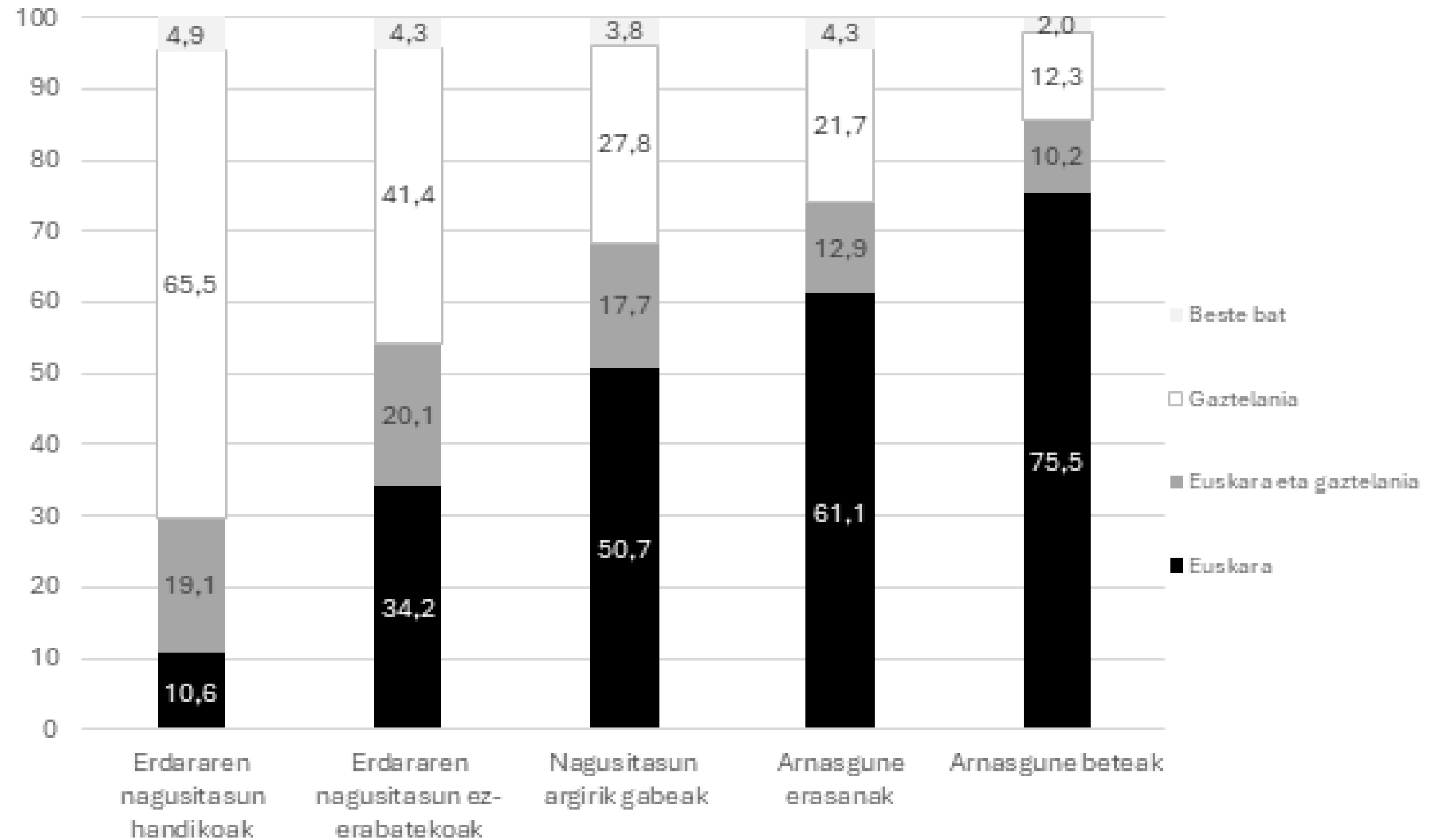
Hiztunen ezaugarriak

GRAFIKOA: Hiztunen gaitasun erlatiboa nagusitasun eremuaren arabera (16 urtetik beherako hiztunak). Hego Euskal Herri 2021

Hiztunen ezaugarriak

GRAFIKOA: 5-9 urte bitarteko haurren lehen hizkuntza, nagusitasun-eremuen arabera. Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa. 2021

Hiztunen bilakaera

☆ **Duela 30-40 urte**

- Bikote euskaldunak
- Etxeko erabilera: euskara
- Mugikortasun txikia
- Teknologia: telebista

☆ **Gaur egungo errealitatea**

- Bikote misto gehiago
- Etxeko hizkuntza:
euskara + erdara
- Teknologia berriak
- Mugikortasuna

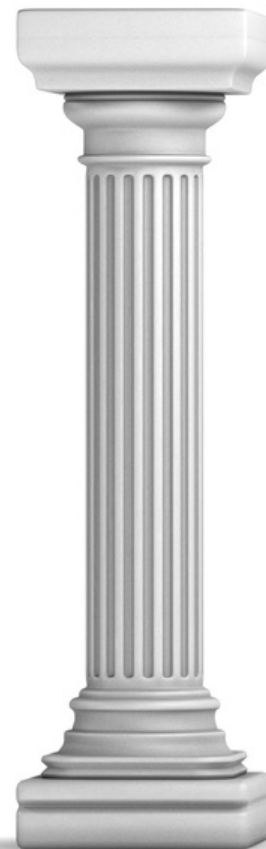
ONDORIOAK

- Etxeko erabileraren jaitsiera
- Lehen hizkuntzaren jaitsiera
- Erdaren ezagutza azkartzea
- Hizkuntza gaitasun
erlatiboan beherakada

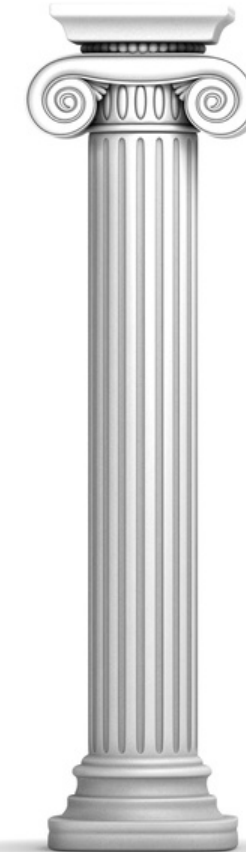
ERRONKAK:

**Hizkuntza
politika**

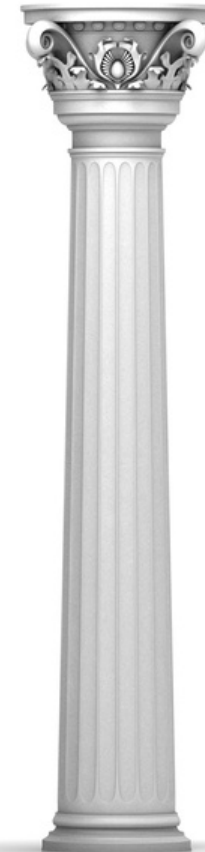
+ IKERKETA

Araugintza

Sustapena

Baliabidea

+ DISKURTSOA

ERRONKAK:

Arnasguneen garapena

ERRONKAK:

Lehentasun nagusiak

- Herri biziak eta jasagarriak
- Hitzun ahaldunduak eta sentsibilizatuak
- Eragiteko hainbat lehentasunezko arlo
 - Hezkuntza
 - Helduen euskalduntzea
 - Harrera
 - Lan mundua: lan aukerak, zerbitzuak, turismoa, lehen sektorea
 - Kultur kontsumoa

Eskerrik asko!

Arnasguneak Euskal Herrian

